

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B**

DIREKTIVA SVETA 2007/43/ES

z dne 28. junija 2007

o določitvi minimalnih pravil za zaščito piščancev, ki se gojijo za proizvodnjo mesa

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 182, 12.7.2007, str. 19)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017	L 95	1	7.4.2017

popravljen z:

► **C1** Popravek, UL L 137, 24.5.2017, str. 40 (2017/625)

DIREKTIVA SVETA 2007/43/ES

z dne 28. junija 2007

o določitvi minimalnih pravil za zaščito piščancev, ki se gojijo za proizvodnjo mesa

(Besedilo velja za EGP)

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za piščance, ki se gojijo za proizvodnjo mesa.

Ta direktiva pa se ne uporablja za:

- (a) obrate z manj kot 500 piščanci;
- (b) obrate s samo matičnimi skupinami piščancev;
- (c) valilnice;
- (d) piščance ekstenzivne zaprte reje in proste reje, kakor je navedeno v točkah (b), (c), (d) in (e) Priloge IV k Uredbi Komisije (EGS) št. 1538/91 z dne 5. junija 1991 o uvedbi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1906/90 o določenih tržnih standardih za perutino ⁽¹⁾ in
- (e) ekološko vzrejene piščance v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 2092/91 z dne 24. junija 1991 o ekološki pridelavi kmetijskih proizvodov in označevanju tovrstno pridelanih kmetijskih proizvodov in živil ⁽²⁾.

2. Direktiva se v obratih, ki imajo tako matične skupine kot skupine za rejo, uporablja za skupine za rejo.

Države članice lahko na področju, ki ga zajema ta direktiva, sprejmejo strožje ukrepe.

Za dobro počutje živali je prvenstveno odgovoren lastnik ali rejec živali.

Člen 2

Opredeleitev pojmov

1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „lastnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki ima v lasti obrat, v katerem goji piščance;
- (b) „rejec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki je pristojna ali skrbi za piščance na pogodbeni ali zakonski podlagi, bodisi stalno ali začasno;

⁽¹⁾ UL L 143, 7.6.1991, str. 11. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2029/2006 (UL L 414, 30.12.2006, str. 29).

⁽²⁾ UL L 198, 22.7.1991, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 394/2007 (UL L 98, 13.4.2007, str. 3).

▼ M1

- (c) „pristojni organi“ pomeni pristojne organe, kakor so opredeljeni v členu 3(3) Uredbe ►**C1** (EU) 2017/625 ◀ Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (d) „uradni veterinar“ pomeni uradnega veterinarja, kakor je opredeljen v členu 3(32) Uredbe ►**C1** (EU) 2017/625 ◀^{*};

▼ B

- (e) „piščanec“ pomeni žival vrste *Gallus gallus*, gojeno za proizvodnjo mesa;
- (f) „obrat“ pomeni proizvodno enoto, v kateri se gojijo piščanci;
- (g) „hlev“ pomeni zgradbo obrata, v katerem se goji jata piščancev;
- (h) „uporabna površina“ pomeni površino s steljo, ki je piščancem vedno dosegljiva;
- (i) „gostota naseljenosti“ pomeni skupno živo težo piščancev, ki so hkrati v hlevu, na kvadratni meter uporabne površine;
- (j) „jata“ pomeni skupino piščancev, ki so naseljeni v hlevu obrata in se tam nahajajo istočasno;
- (k) „stopnja dnevne umrljivosti“ pomeni število piščancev, ki so poginili v hlevu istega dne, vključno s piščanci, odpeljanimi v zakol zaradi bolezni ali drugih razlogov, deljeno s številom piščancev, ki so ta dan v hlevu, pomnoženo s 100;
- (l) „kumulativna stopnja dnevne umrljivosti“ pomeni vsoto stopenj dnevne umrljivosti;

2. Opredelitev „uporabne površine“ iz odstavka 1(h) se v zvezi s površino brez stelje lahko dopolni v skladu s postopkom iz člena 11 glede na znanstveno mnenje Evropske agencije za varnost hrane o posledicah površine brez stelje za dobro počutje piščancev.

Člen 3**Zahteve za rejo piščancev**

1. Države članice zagotovijo, da:
- (a) so vsi hlevi v skladu z zahtevami iz Priloge I;

⁽¹⁾ Uredba ►**C1** (EU) 2017/625 ◀ Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmih, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (►**C1** UL L 95, 7.4.2017, str. 1 ◀).

▼B

- (b) pristojni organ ali uradni veterinar izvaja zahtevane inšpekcijske preglede, spremljanje in nadaljnje ukrepe, vključno z ukrepi iz Priloge III.
2. Države članice zagotovijo, da največja gostota naseljenosti v obratu ali hlevu obrata v nobenem trenutku ne preseže 33 kg/m².
3. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko države članice določijo, da je pri reji piščancev gostota naseljenosti večja, pod pogojem, da lastnik ali rejec poleg zahtev iz Priloge I izpolnjuje tudi zahteve iz Priloge II.
4. Države članice zagotovijo, da v primerih, ko se odobri odstopanje iz odstavka 3, največja gostota naseljenosti v obratu ali hlevu obrata v nobenem trenutku ne preseže 39 kg/m².
5. Kadar so merila iz Priloge V izpolnjena, države članice lahko dovolijo, da se najvišja gostota naseljenosti iz odstavka 4 poveča za največ 3 kg/m².

*Člen 4***Usposabljanje in usmerjanje oseb, ki skrbijo za piščance**

1. Države članice zagotovijo, da so rejci, ki so fizične osebe, dovolj usposobljeni za izvajanje svojih nalog in da so na voljo ustrezni programi usposabljanja.
2. Programi usposabljanja iz odstavka 1 so osredotočeni na vidike dobrega počutja živali in zajemajo zlasti vsebine iz Priloge IV.
3. Države članice zagotovijo vzpostavitev sistema za nadzor in odobritev programov usposabljanja. Rejec piščancev ima potrdilo, ki ga prizna pristojni organ zadevne države članice, o končanem programu usposabljanja ali o pridobljenih izkušnjah, enakovrednih takšnemu usposabljanju.
4. Države članice lahko izkušnje, pridobljene pred 30. junijem 2010, priznajo kot enakovredne udeležbi na takšnem usposabljanju in izdajajo potrdila o takšni enakovrednosti.
5. Države članice lahko določijo, da se zahteve iz odstavkov 1 do 4 uporabljajo tudi za lastnike.
6. Lastniki ali rejci osebam, ki so pri njih zaposlene ali z njimi sodelujejo pri reji ali ulovu in natovarjanju piščancev, zagotovijo navodila in smernice o ustreznih zahtevah v zvezi z dobrim počutjem živali, vključno s tistimi o običajnih načinih zakola v obratih.

▼ **B***Člen 5***Označevanje perutninskega mesa**

Komisija najpozneje do 31. decembra 2009 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o morebitni uvedbi posebnega usklajenega obveznega sistema označevanja za piščančje meso, mesne izdelke in pripravke, ki temelji na spoštovanju standardov dobrega počutja živali.

V poročilu so obravnavane morebitne družbenoekonomske posledice, vplivi na gospodarske partnerje Skupnosti in skladnost takšnega sistema označevanja s predpisi Svetovne trgovinske organizacije.

Poročilo spremljajo ustrezni zakonodajni predlogi, v katerih so upoštevane omenjene ocene in izkušnje, ki so jih države članice pridobile pri uporabi prostovoljnih shem označevanja.

*Člen 6***Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu**

1. Komisija na podlagi znanstvenega mnenja Evropske agencije za varnost hrane Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje 31. decembra 2010 predloži poročilo o vplivu genetskih parametrov na ugotovljene pomanjkljivosti, katerih posledica je slabo počutje piščancev. Po potrebi se temu poročilu lahko priložijo ustrezni zakonodajni predlogi.

2. Države članice predložijo Komisiji rezultate zbiranja podatkov na podlagi spremljanja reprezentativnega vzorca zaklanih jat v obdobju najmanj enega leta. Da bi bila analiza relevantna, bi morale biti zahteve glede vzorčenja in podatkov iz Priloge III znanstveno utemeljene, objektivne in primerljive ter določene v skladu s postopkom iz člena 11.

Države članice bi lahko za zbiranje podatkov za namen te direktive potrebovale finančni prispevek Skupnosti.

3. Na podlagi razpoložljivih podatkov in ob upoštevanju novih znanstvenih dokazov Komisija najpozneje do 30. junija 2012 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive in njenem vplivu na dobro počutje piščancev in o razvijanju kazalcev dobrega počutja. V poročilu so upoštevani različni proizvodni pogoji in metode. Upoštevane so tudi družbenoekonomske in upravne posledice te direktive, vključno z regionalnimi vidiki.

*Člen 7***Pregledi**▼ **M1**

▼ M1

2. Države članice Komisiji vsako leto do 31. avgusta predložijo letno poročilo za preteklo leto o inšpekcijskih pregledih, ki jih je opravil pristojni organ za preverjanje skladnosti z zahtevami te direktive. Poročilu se priložita analiza najresnejših ugotovljenih neskladnosti in nacionalni akcijski načrt za preprečevanje ali zmanjševanje njihovega pojavljanja v naslednjih letih. Komisija zagotovi povzetke navedenih poročil državam članicam.

▼ B*Člen 8***Smernice za dobro prakso upravljanja**

Države članice spodbujajo razvoj smernic za dobro prakso upravljanja, ki vključujejo navodila za upoštevanje določb te direktive. Spodbuja se razširjanje takšnih smernic in njihova uporaba.

*Člen 9***Kazni**

Države članice določijo pravila glede kazni, ki se uporabljajo v primeru kršitve nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za izvrševanje teh kazni. Predpisane kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice seznanijo Komisijo s temi predpisi najpozneje do 30. junija 2010 in jo nemudoma obvestijo o vsaki njihovi naknadni spremembi.

*Člen 10***Izvedbena pooblastila**

Ukrepi, potrebni za zagotovitev enotnega izvajanja te direktive, se lahko sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 11.

*Člen 11***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljen z Uredbo (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu „Odbor“).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Rok iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

⁽¹⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 575/2006 (UL L 100, 8.4.2006, str. 3).

▼ B

Člen 12

Prenos

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za usklajevanje s to direktivo, najpozneje do 30. junija 2010.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 13

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 14

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

*PRILOGA I***ZAHTEVE ZA OBRATE**

Poleg ustreznih določb v drugi zadevni zakonodaji Skupnosti se uporabljajo naslednje zahteve:

Napajalniki

1. Napajalniki so nameščeni in vzdrževani tako, da je možnost izlitja čim manjša.

Krmljenje

2. Piščanci imajo krmo vedno na voljo ali pa jih hranijo po obrokih; krma jim ne sme biti odvzeta več kot dvanajst ur pred predvidenim zakolom.

Stelja

3. Vsi piščanci imajo stalen dostop do stelje, ki je na površini suha in krhka.

Prezračevanje in gretje

4. Prezračevanje je takšno, da se prepreči pregretje, in po potrebi v kombinaciji s sistemi za ogrevanje, da se odstrani prekomerna vlaga.

Hrup

5. Hrup se zmanjša na najnižjo možno raven. Prezračevalni ventilatorji, naprave za krmljenje ali druga oprema se oblikuje, namesti, upravlja in vzdržuje tako, da povzroča kar najmanj hrupa.

Osvetlitev

6. Ko so osvetljene, imajo vse zgradbe osvetlitev najmanj 20 luksov, merjeno v višini piščančjih oči, osvetljeno pa je najmanj 80 % uporabne površine. Kadar je potrebno, se po nasvetu veterinarja lahko dovoli začasno zmanjšanje stopnje osvetlitve.
7. V roku sedmih dni po tem, ko so piščanci naseljeni v objekt, in do treh dni pred predvidenim datumom zakola, mora osvetlitev slediti 24-urnemu ritmu in vključevati obdobja teme, ki trajajo skupaj najmanj 6 ur, z najmanj enim neprekinjenim obdobjem teme, ki traja najmanj 4 ure, kar ne vključuje časa zatemnitve.

Inšpekcijski pregledi

8. Vsi piščanci v obratu morajo biti pregledani najmanj dvakrat dnevno. Posebno pozornost je treba posvetiti znakom, ki kažejo na zmanjšano raven dobrega počutja živali in/ali zdravja živali.
9. Piščance, ki so resno poškodovani ali kažejo očitne znake slabega zdravja, kot so npr. težave pri hoji, huda trebušna vodenica ali hujše oblike malformacij, in verjetno trpijo, je treba ustrezno zdraviti ali pa takoj odpeljati v zakol. Kadar koli je to potrebno, se za pomoč prosi veterinarja.

Čiščenje

10. Tiste dele zgradb, opreme ali instrumentov, ki so v stiku s piščanci, je treba temeljito očistiti in razkužiti po vsaki dokončni izpraznitvi in preden je v hlev naseljena nova jata piščancev. Po dokončni izpraznitvi hleva je treba vso steljo odstraniti ter zagotoviti čisto steljo.

▼B*Vodenje evidence*

11. Lastnik ali rejec za vsak hlev obrata hrani evidenco, ki vključuje:
- (a) število piščancev v hlevu;
 - (b) uporabno površino;
 - (c) hibrid ali vrsto piščancev, če je znana;
 - (d) pri vsaki kontroli, število poginulih ptičev, skupaj z navedbo vzrokov, če so znani, in število ptičev, izbranih za zakol, skupaj z vzrokom;
 - (e) število piščancev, ki ostanejo v jati po odstranitvi piščancev za prodajo ali zakol;

Ti podatki se hranijo vsaj tri leta in so na voljo pristojnemu organu med izvajanjem inšpekcijskega pregleda ali če se jih drugače zahteva.

Kirurški posegi

12. Prepovedani so vsi kirurški posegi, ki se ne izvajajo zaradi zdravljenja ali diagnostike in povzročijo poškodbo ali izgubo občutljivega dela telesa ali spremembo kostne zgradbe.

Krajšanje kljunov pa lahko države članice odobrijo, ko so bili izčrpani ostali ukrepi za preprečevanje puljenja perja in kanibalizma. V takih primerih se krajšanje kljunov opravi le po posvetovanju z veterinarjem in na podlagi njegovega nasveta, opravi pa ga usposobljeno osebje na piščancih, ki so stari manj kot 10 dni. Poleg tega lahko države članice odobrijo kastracijo piščancev. Kastracijo lahko le pod veterinarskim nadzorom izvaja osebje, ki se je udeležilo usposabljanja.

PRILOGA II

ZAHTEVE PRI VEČJI GOSTOTI NASELJENOSTI

Uradno obvestilo in dokumentacija

Uporabijo se naslednje zahteve:

1. Lastnik ali rejec pristojnemu organu sporoči svojo namero za povečanje gostote naseljenosti na več kot 33 kg/m² žive teže.

Sporoči natančno številko in najmanj 15 dni pred naselitvijo jate v hlev obvesti pristojni organ o vseh spremembah gostote naseljenosti.

Če pristojni organ to zahteva, se temu obvestilu priloži povzetek informacij iz dokumentacije, zahtevane v točki 2.

2. Lastnik ali rejec hrani zbrano dokumentacijo, v kateri je podrobno opisan sistem proizvodnje, in jo ima na voljo v hlevu. Ta dokumentacija vsebuje zlasti informacije o tehničnih podatkih o hlevu in njegovi opremi, kot so:

- (a) načrt hleva, vključno z merami površin, ki jih zasedajo piščanci;
- (b) sistemi prezračevanja ter po potrebi hlajenja in ogrevanja, vključno z njihovo lokacijo, načrt prezračevanja, podrobni parametri o kakovosti zraka, kot so zračni tok, hitrost zraka in temperatura;
- (c) sistemi za krmljenje in napajanje ter njihova lokacija;
- (d) alarmni sistemi in rezervni sistemi v primeru napake v delovanju katerega koli dela avtomatizirane ali strojne opreme, ključne za zdravje in dobro počutje živali;
- (e) vrsta tal in stelja, ki se običajno uporablja.

Ta dokumentacija je na voljo pristojnemu organu na njegovo zahtevo in se posodablja. Zlasti se beležijo tehnični pregledi prezračevalnega in alarmnega sistema.

Lastnik ali rejec brez nepotrebnega odlašanja sporoči pristojnemu organu vsako spremembo opisanega hleva, opreme ali postopkov, ki bodo verjetno vplivali na dobro počutje ptic.

Zahteve za obrate – nadzor okoljskih parametrov

3. Lastnik ali rejec zagotovi, da je vsak hlev obrata opremljen s sistemi za prezračevanje in po potrebi s sistemi za ogrevanje in hlajenje, ki so zasnovani, zgrajeni in delujejo na način, da:

- (a) koncentracija amoniaka (NH₃) ne presega 20 ppm in koncentracija ogljikovega dioksida (CO₂) ne presega 3 000 ppm, merjeno v višini glav piščancev;
- (b) pri zunanji temperaturi, merjeni v senci, ki presega 30 °C, notranja temperatura ne presega te zunanje temperature za več kot 3 °C;
- (c) povprečna relativna vlažnost, izmerjena v hlevu v času 48 ur, ne presega 70 %, ko je zunanja temperatura pod 10 °C.

PRILOGA III

SPREMLJANJE IN NADALJNJE UKREPANJE V KLAVNICI

(iz člena 3(1))

1. *Umrljivost*

- 1.1 Če je gostota naseljenosti večja od 33 kg/m², sta v dokumentaciji, ki je priložena jati, navedeni dnevna stopnja umrljivosti in kumulativna stopnja dnevne umrljivosti, ki jo izračuna lastnik ali rejec, skupaj s hibridom ali vrsto piščancev.
- 1.2 Ti podatki in število mrtvih brojlerjev ob prihodu pošiljke se zabeležijo pod nadzorom uradnega veterinarja z navedbo obrata in hleva obrata. Verodostojnost podatkov in kumulativne stopnje dnevne umrljivosti se preveri ob upoštevanju števila v zakol odpeljanih brojlerjev in števila mrtvih brojlerjev ob prihodu v klavnico.

2. *Pregledi post mortem*

V sklopu nadzora, ki se izvaja po Uredbi (ES) št. 854/2004, uradni veterinar oceni rezultate pregleda *post mortem*, da ugotovi morebitne druge znake slabih pogojev za dobro počutje v izvornem obratu ali hlevu obrata, npr. nenormalne stopnje kontaktnega dermatitisa, parazitozo in sistemska obolenja.

3. *Sporočanje rezultatov*

Če se na podlagi stopnje umrljivosti iz odstavka 1 in rezultatov pregleda *post mortem* iz odstavka 2 ugotovi, da obstajajo slabi pogoji za dobro počutje živali, uradni veterinar sporoči podatke lastniku ali rejcu živali in pristojnemu organu. Lastnik ali rejec živali in pristojni organ ustrezno ukrepajo.

▼B

PRILOGA IV

USPOSABLJANJE

Programi usposabljanja iz člena 4(2) zajemajo vsaj zakonodajo Skupnosti v zvezi z zaščito piščancev, zlasti pa naslednje:

- (a) prilogi I in II;
- (b) fiziologijo, zlasti potrebe v zvezi s pitjem in prehranjevanjem, vedenje živali in pojem stresa;
- (c) praktične vidike pazljivega ravnanja s piščanci ter lov, natovarjanje in prevoz;
- (d) oskrbovanje piščancev, ubijanje in odvoz piščancev v zakol v nujnih primerih;
- (e) preventivne ukrepe za biološko varnost.

*PRILOGA V***MERILA PRI POVEČANI GOSTOTI NASELJENOSTI****(kakor je navedeno v členu 3(5))**1. *Merila*

- (a) Spremljanje obrata s strani pristojnega organa v zadnjih 2 letih ni pokazalo pomanjkljivosti glede zahtev iz te direktive in
- (b) spremljanje s strani lastnika obrata ali rejca se izvede na podlagi smernic za dobro prakso upravljanja iz člena 8 in
- (c) v vsaj sedmih zaporednih in naknadno pregledanih jatah hleva je bila kumulativna stopnja dnevne umrljivosti pod 1 % + 0,06 %, pomnoženo s starostjo jata za zakol v dnevih.

Če pristojni organ v zadnjih dveh letih ni opravil spremljanja obrata, je treba opraviti vsaj eno spremljanje, da se preveri, ali je zahteva iz točke (a) izpolnjena.

2. *Izjemne okoliščine*

Z odstopanjem od 1(c) lahko pristojni organ odloči, da se gostota naseljenosti poveča, če lastnik obrata ali rejec navede zadovoljivo razlago za izjemen značaj višje kumulativne stopnje dnevne umrljivosti ali dokaže, da so vzroki zunaj njegovega nadzora.